

04.03.2024

Asia/2

§ 23

Liikenneliikelaitoksen tilinpäätös 2023

HEL 2023-014385 T 02 06 01 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti

- hyväksyä ja allekirjoittaa liikenneliikelaitoksen vuoden 2023 tilinpäätöksen, ja
- lähettää liikenneliikelaitoksen tilinpäätöksen edelleen kaupunginhallitukselle maininnalla, että tehdyn 1.254.934,42 euron poistoeron lisäyksen ja 3.579.934,10 euron investointivarauksen vähennyksen jälkeen tilikauden tulos on ylijäämäinen 5.378.633,05 euroa ja että tilikauden ylijäämä siirretään liikenneliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n taloussuunnittelupäällikkö Ari Päivärinta. Asiantuntija poistui kokouksesta kuulemisensa jälkeen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Liikenneliikelaitoksen Tilinpäätös 2023 HKL_4.3.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Vuoden 2023 aikana metron matkustajamäärät olivat edelleen noin 14 % koronaa edeltävää aikaa alhaisempia. Kehitys vastasi pääsään-

töisesti koko pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen matkustajamäärien kehitystä. Yleinen kustannustason nousu sekä materiaalien pitkittyneet toimitusajat olivat korostetussa seurannassa investointeihin liittyen. Markkinatilanteen epävarmuuden lisääntyminen näkyi mm. laajempaan kaupunkikehittämiseen liittyvien joukkoliikenneinvestointien toteutusedellytysten vaikeutumisenä. Sekä Itäkeskuksen metroaseman bussiterminaalin paikalle suunnitellun Jokerikorttelin että Herttoniemen metrororttelin kehittäminen keskeytyivät.

Vuoden 2023 aikana liikenteen luotettavuus parani edellisestä vuodesta. Vuoden aikana järjestettiin viisi metrojunankuljettajakurssia, joista valmistui yhteensä 56 kuljettajaa. Uusien kuljettajien myötä liikenteen luotettavuus palasi ensimmäisen vuosineljänneksen jälkeen erinomaiselle tasolle, mikä näkyi myös asiakastyytyväisyyden lisääntymisenä

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) hallitus päätti 13.12.2022 jatkaa nykyistä metroliikenteen operointisopimusta liikenneliikelaituksen (HKL) kanssa 7,5 vuodella, kun nykyinen sopimuskausi päättyy vuoden 2024 lopussa. Jatkosopimuksen valmistelu käynnistyi vuoden 2023 aikana jatkuen kevääseen 2024.

M100-sarjan metrojunien perusparannus valmistui ja M200-sarjan metrojunien perusparannus käynnistyi vuoden 2023 aikana. Perusparannuksilla mahdollistetaan M100- ja M200-junien liikennöinti 2030-luvulle saakka.

Helsingin kaupunginvaltuustossa vuoden 2022 lopussa hyväksytyn, metron kapasiteetin ja luotettavuuden parantamiseen tähtäävän METKA-hankkeen hankintavaihe käynnistyi. Junakulunvalvontajärjestelmän hankinnan neuvotteluvaiheeseen valittiin lokakuussa kolme ryhmittymää. Loppuvuonna käynnistettiin myös hankkeeseen liittyvän uuden radioverkon hankinta. Lisäksi toteutettiin sekä metroradalla että -varikolla pienempiä toimenpiteitä junien sujuvuuden ja järjestelmän luotettavuuden varmistamiseksi.

Hakaniemen metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin ja lippuhallitason tilojen sekä Sörnäisten metroaseman sisäänkäyntien, lippuhallin ja kävelytunnelien tilojen perusparannukset valmistuivat vuoden 2023 lopussa.

Kampin metroaseman läntisen sisäänkäynnin ja lippuhallin tilalle rakennettavan Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus -hankkeen (THK-hanke) valmistelevat työt käynnistyivät, minkä vuoksi läntinen sisäänkäynti ja lippuhalli suljettiin matkustajaliikenteeltä loppuvuonna 2023. Sisäänkäyntiä palvelevat tekniset ja sosiaalityöt tullaan purkamaan ja uusi lippuhalli rakennetaan osaksi THK-talon katutaso kerrosta.

Metron automatisointiin liittyvien sopimusten purkua koskevan, Siemens-konsernin kanssa vireillä olevan riita-asian hovioikeuskäsittelyn aikataulu varmistui. Asian pääkäsittely hovioikeudessa alkaa elokuussa 2024 jatkuen kesäkuuhun 2025. Välituomion ennakoidaan tulevan keväällä 2026, jonka jälkeen alkaa vahingonkorvausvaatimusten käsittely. Tällä hetkellä vahingonkorvauksia koskevan päätöksen arvioidaan tulevan alkuvuonna 2027. Asian käsittely hovioikeudessa jatkuu laajana sillä riidan molemmat osapuolet ovat valittaneet käräjäoikeuden tuomiosta. HKL on yhdessä Helsingin kaupungin kaupunginkanslian kanssa arvioinut, että käräjäoikeuden marraskuussa 2021 antamaan, taloudellisia vaikutuksia koskevaan tuomioon ei voida tyytyä. Käräjäoikeus totesi välipäätöksessään 2020, että HKL:llä oli oikeus purkaa riidan kohteena olevia sopimuksia. HKL katsoo kärsineensä enemmän taloudellista vahinkoa kuin mihin käräjäoikeus loppuvuonna 2021 päätyi.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

HKL:lla oli kolme sitovaa tavoitetta, jotka toteutuivat seuraavasti:

- Tilikauden tulos vähintään nolla.

Tilikauden tulosta koskeva sitova tavoite toteutui. Tilikauden tulos oli 3,1 milj. euroa.

- Asiakkaiden antama liikennöitsijäarvosana HSL:n tuottamassa kyselytutkimuksessa on 4,11.

Asiakastyytyväisyyden sitova tavoite toteutui.

Metroliiikenteen liikennöitsijäarvosana oli 4,11, mikä saavutti tavoitteen. Keväällä 2023 toteutetussa tutkimuksessa liikennöitsijäarvosana oli 4,07 ollen tavoitetasoa matalampi. Syksyn tutkimuksessa arvosana oli 4,14. Arvosanan nousuun vaikutti erityisesti liikennöinnin luotettavuuden parantuminen alkuvuodesta 2023, mikä näkyi kyselyn kysymyksen ”Aikataulussa pysyminen” -tuloksen merkittävänä nousuna nostaten liikennöitsijäarvosanan tavoitetason yläpuolelle.

- Ajettujen lähtöjen osuus tilatuista lähdoistä on 99,85 %.

Liikennöinnin luotettavuutta koskeva sitova tavoite ei toteutunut.

Metroliiikenteessä ajettiin 99,79 % tilatuista lähdoistä, mikä jäi alle luotettavuustavoitteen 99,85 %. Alkuvuonna kuljettajapulasta johtunut heikko luotettavuus laski koko vuoden tuloksen alle tavoitetason. Vaikka tavoitteeseen ei päästy, on liikennöinnin luotettavuuden kehitys ollut vuoden 2023 aikana positiivisella kehitysuralla johtuen parantuneista kuljettajaresursseista. Vuoden toisessa, kolmannessa ja neljännessä kvartaalissa luotettavuus ylsi tavoitetasolle.

Käyttötalous

HKL:n tilikauden liikevaihto oli 157,5 (2022: 133,8) milj. euroa. Liikevaihto muodostui HSL:ltä laskutettavista liikennöintikorvauksista 61,2 (2022: 52,3) milj. euroa, HSL:ltä laskutettavia infrakorvauksia 62,0 (2022: 62,5) milj. euroa, kaupungin infratuesta 12,6 (2022: 3,4) milj. euroa sekä muista myyntituotoista 21,7 (2022: 15,6) milj. euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 6,0 (2022: 7,7) milj. euroa. Liiketoiminnan muissa tuotoissa vuokratulot olivat 2,7 milj. euroa ja mainostulot 2,9 milj. euroa.

Kulut ennen liikeylijäämää olivat 145,4 (2022: 130,9) milj. euroa. Suurin menoerä on Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:lle maksetut alihankintamenot 108,0 milj. euroa. Alihankintamenoihin sisältyy Kaupunkiliikenne Oy:n suorittaman metron operointimenot sekä metroomaisuuteen liittyvät huolto-, kunnossapito- ja kehittämismenot.

Tulos rahoituserien jälkeen eli ylijäämä ennen varausten muutoksia oli 3,1 (2022: 3,1) milj. euroa.

Poistoeron ja investointivarauksen muutoksien jälkeen HKL:n tulos oli 5,4 (2022: 18,9) milj. euroa.

Investoinnit

HKL:n investointeja toteutui 33,4 milj. euroa (TB23: 75,0 milj. euroa). Suurimmat investoinnit ovat Hakaniemen metroaseman pohjoisosan peruskorjaus 4,0 milj. euroa, Sörnäisten metroaseman peruskorjaus 3,8 milj. euroa, Itäkeskuksen metron sähkönsyöttöaseman uusiminen 3,8 milj. euroa, Hakaniemen metron sähkönsyöttöaseman uusiminen 3,7 milj. euroa ja M100-metrojunien peruskorjaus 2,6 milj. euroa.

Useat investointihankkeet etenivät budjetissa arvioitua hitaammin. Hankkeiden etenemistä ovat viivästyttäneet mm. puutteellisten lähtötietojen vuoksi ennakoitua pidempi toteutussuunnittelun vaatima aika. Rautatien metroaseman paloturvallisuuden parantamishankkeen toteuttamisen on todettu tarkentuneessa suunnittelussa tarvitsevan liikennekatkoa, jonka vuoksi töiden aloitus on siirtynyt vuoteen 2024. Niin ikään Länsimäentien metrosillan peruskorjaaminen vaatii liikennekatkon. Liikennekatko pyritään hyödyntämään täysimääräisesti, jonka vuoksi myös Kontulan metroaseman laiturialueen ja läntisen sisäänkäynnin peruskorjaaminen siirtyi aiemmin arvioidusta. M200 - metrojunien peruskorjauksen aikataulu on tarkentunut johtuen mm. hankinnan alkupuolella tehdyistä peruskorjauskokonaisuuden täsmennyksistä ja tarvittavien osien saatavuusongelmista.

04.03.2024

Asia/2

Rahoitus ja tase

HKL ei nostanut uutta pitkäaikaista lainaa vuonna 2023. HKL:n investointien rahoittamiseen käyttämän kaupungin lyhytaikaisen luottollisen käyttötilin saldo oli 151,1 milj. euroa 31.12.2023 (31.12.2022: 141,4).

Liikennelaitoksen taseen loppusumma oli 572,8 milj. euroa 31.12.2023 (31.12.2022: 568,5 milj. euroa).

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Liikenneliikelaitoksen Tilinpäätös 2023 HKL_4.3.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Työterveysliikelainoksen johtokunta 28.02.2024 § 4

HEL 2023-014385 T 02 06 01 00

Päätös

Työterveysliikelainoksen johtokunta päätti hyväksyä ja allekirjoittaa liikelainoksen tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1-31.12.2023. Samalla johtokunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että tilikauden alijäämä yhteensä 975 008,48 euroa, siirretään liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Marko Karvinen

Lisätiedot

Katariina Niemelä, hallintopäällikkö, puhelin: +358931054082
katariina.niemela(a)hel.fi

Keskushallinto Kaupunginkanslia Kansliapäällikkö 20.02.2024 § 22

HEL 2023-014385 T 02 06 01 00

04.03.2024

Asia/2

Päätös

Kansliapäällikkö päätti hyväksyä kaupunginkanslian vuoden 2023 tilinpäätöstiedot liitteiden mukaan.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 12 luvun 1 § 15 kohdan mukaan kansliapäällikkö hyväksyy kaupunginkanslian tilinpäätöstiedot. Kaupunginkanslia on laatinut tilinpäätöksen kaupungin ohjeiden ja aikataulujen mukaisesti.

Lisätiedot

Helena Tunttunen, taloussuunnittelija, puhelin: 310 33115
helena.tunttunen(a)hel.fi

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta 14.02.2024 § 8

HEL 2023-014385 T 02 06 01 00

Päätös

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä Helsingin kaupungin rakentamispalveluliikelaitoksen tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023 sekä esittää kaupunginhallitukselle, että tilikauden alijäämä - 3 538 748,91 euroa siirretään rakentamispalveluliikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Käsittely

14.02.2024 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään seuraavasti: Tilinpäätöksen sivulla 8 muutetaan lause muotoon "Ohjausryhmässä Staraa edustavat johtokunnan puheenjohtaja ja toimitusjohtaja sekä ryhmään valittu henkilöstön edustaja." Sivulla 3 muutetaan lause muotoon "Henkilöstömäärä vuoden loppussa oli 1103 vakinaista ja 126 määräaikaista eli yhteensä 1229 henkilöä." Sivulla 12 muutetaan liikevaihto/henkilö ja henkilömäärä (31.12.) sekä sivulla 13 taulukon henkilöstömäärän luvut muutosta vastaaviksi.

Johtokunta päätti asiasta esittelijän muutetun esityksen mukaisesti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Simo Aapro, talouspäällikkö, puhelin: 310 76524
simo.aapro(a)hel.fi

04.03.2024

Asia/2

Palvelukeskusliikelaituksen johtokunta 14.02.2024 § 6

HEL 2023-014385 T 02 06 01 00

Päätös

Palvelukeskusliikelaituksen johtokunta päätti hyväksyä ja allekirjoittaa Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaituksen tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1. - 31.12.2023 esitettäväksi edelleen kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Minna Hoffström

Lisätiedot

Sirkka Ilmoniemi, kirjanpitoapäällikkö, puhelin: +358 9 310 27805
sirkka.ilmoniemi(a)hel.fi
Salla Alhola, talouspäällikkö, puhelin: +358 9 310 35850
salla.alhola(a)hel.fi